

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ГОСУДАРСТВЕННОЙ
НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ
ЭКСПЕРТИЗЫ

РОССИЙСКИЙ ИНДЕКС
НАУЧНОГО ЦИТИРОВАНИЯ
Science Index *

Жазылу индексі: 76234

ISSN 2788-4724
eISSN 2790-833X

М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университетінің

ХАБАРШЫСЫ

BULLETIN

ВЕСТНИК

of M.Kh. Dulaty Taraz
Regional University

Таразского регионального
университета имени
М.Х. Дулати

№1 (13)/2024

2000 ж. наурыз айынан бастап шығады
Издается с марта 2000 г.
Founded in March 2000

Бас редактор
Исабай Исакұлы Бекбасаров
техн. ғылым. д-ры, профессор, М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті

Редакция алқасы

А. Гульбиниене -	PhD, Литва
Александрос Кехэгиас	PhD , Греция
Алламбергенова Перхан Кудайбергеновна	ф.ғ.к., доцент, Өзбекстан
Вайдотас Казукаускас	PhD, профессор, Литва
Готфрид Томас	PhD, Германия
Дэниел Дэвидсон Сноу	PhD, АҚШ
Елизова Елена Ивановна	п.ғ.к, доцент, Ресей
Ирина Сметанска -	PhD, Германия
Кано Хименем Пабло Антонио	PhD, Испания
Крейчи Ондрей	PhD, Чехия
Мартинек Павел	PhD, Чехия
Матсумото Коджи	м.ғ.д., профессор, Жапония
Мирзаев Шухрат Шавкатович	з.ғ.к., доцент, Өзбекстан
Михаил Васильевич Дяденко	техн.ғыл.канд., доцент, Беларусь Республикасы
Октай Кутай	PhD, профессор, Түркия
Орхан Сойлемез	PhD, профессор, Түркия
Петр Степанович Пойта	техн.ғыл.д-ры, профессор, Беларусь Республикасы
Райхани	PhD, Индонезия
Селами Федакар	Phd, профессор , Түркия
Сийка Чавдарова-Костова	PhD, Болгария Республикасы
Скоробогатова Наталья Владимировна	псих.ғ.к., доцент, Ресей
Сулайманова Рахат Токтоголовна	PhD, профессор, Қыргызстан
Ткаченко Игорь Михайлович	ф.-м.ғ., профессор, Испания
Торткулбаева Турсынай Абдигазиевна	PhD, доцент, Қарақалпақстан
Угур Бозкурт	PhD, Түркия
Файкус Мартин	PhD, Чехия
Филютина Татьяна Николаевна	п.ғ.к., профессор, Ресей
Хелена Хнилицова	Phd, доцент, Чехия
ЭлдерТейшейра Гомиш	PhD,профессор, Португалия
Энвер Капаган	PhD, Түркия
А.А. Кабдушев	PhD, Dulaty University.
А.Ә. Сагындықов	техн.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University
А.Б. Бекенова	зан ғыл.канд., доцент, Dulaty University
А.Б. Мыңбаева	техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University
А.О. Жатқанбаева	PhD, доцент, Dulaty University
Б.Ж. Унайбаев	техн.ғыл.д-ры, профессор, Екібастұз
Г.Б. Джумабекова	PhD, доцент, Dulaty University
Г.Б. Исабекова	PhD, Dulaty University
З.Т. Абдукаримова	Зан ғыл.канд., доцент, Dulaty University
И.С. Бровко -	техн.ғыл.д-ры, профессор, Әуезов Университет
Л.Н. Есмаханова	PhD, Dulaty University
М.Б. Муратбеков	физ-мат.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University
Н.Ә. Бейсен	физ.-мат.ғыл.канд.,профессор, Dulaty University
Р.С. Тұрысбек	фил.ғыл.д-ры., профессор, Л.Н.Гумилев ЕҰУ
С.О. Құлбарақ	фил.ғыл.д-ры., профессор, Dulaty University
С.Т. Дүйсенбаева	техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University
С.У. Бақторазов	тарих ғыл.канд., профессор, Dulaty University
Ш.Т. Турдалиева	псх.ғыл.канд., доцент,Dulaty University

Editor-in-Chief
Isabai Bekbasarov
Dr. of Tech. Sci., Professor, M.Kh.Dulaty Taraz Regional University

Editorial board

A. Gulbinienė	PhD, Lithuania
Alexandros Kehagias	PhD , Greece
Allambergenova Perkhan Kudaibergenovna	Candidate of philological Sciences, Associate Professor, Uzbekistan
Daniel Davidson Snow	PhD , USA
Elder Teixeira Gomes	PhD, Professor, Portugal
Enver Kapagan.	PhD, Turkey
Fajkus Martin	PhD, Czech Republic
Filyutina Tatyana Nikolaevna	Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, Russia
Gottfried Thomas	PhD, Germany
Helena Hnilitsova	PhD, Czech Republic
Irina Smetanska	PhD, Germany
Krejci Ondrej	PhD, Czech Republic
Martinek Pavel	PhD, Czech Republic
Matsumoto Koji	Doctor of Mathematical Sciences, Professor, Japan
Mikhail Vasilyevich Dyadenko	Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Belarus;
Mirzaev Shukhrat Shavkatovich	Candidate of Law, Associate Professor, Uzbekistan
Oktay Kutay	PhD, professor, Turkey
Orhan Soylemez	PhD, professor, Turkey
Pablo Antonio Cano-Jiménez	PhD, Spain
Peter Stepanovich Poita	Dr. Tech. Sci., Professor, Belarus
Raikhani	PhD, Indonesia
Selami Fedakar	PhD, professor, Turkey
Siyka Chavdarova-Kostova	PhD, Bulgaria Republic
Skorobogatova Natalia Vladimirovna	Cand. of Psychological Sc., Associate Professor, Russia
Sulaimanova Rakhat Toktogulovna	PhD, associate professor, Karakalpakstan
Tkachenko Igor Mikhailovich	Dr. of physical and mathematical sciences, professor, Spain
Tortkulbaeva Tursynay Abdigazieva	PhD, associate professor, Karakalpakstan
Ugur Bozkurt	PhD, Turkey
Vaidotas Kokanauskas	PhD, Professor, Lithuania
Yelizova Elena Ivanovna	Cand. of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Russia
A.A. Kabdushev	PhD, Dulaty University.
A.A. Sagyndykov	Dr. Tech. Sciences, Professor, Dulaty University
A.B. Bekenova	Cand. Legal entity Sci., Ass.Professor, Dulaty University;
A.B. Mynbayeva	Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University
A.K. Kudabayeva	Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University
A.O. Zhatkanbaeva	PhD, Associate Professor, Dulaty University
G.B. Dzhumabekova	PhD, Associate Professor, Dulaty University
G.B. Isabekova	PhD, Dulaty University
I.S. Brovko	Dr. Sci., Professor, Auezov University
L.N. Esmakhanova	PhD, Dulaty University
M.B. Muratbekov	Dr. Phys.-Math. Sci., Professor, Dulaty University;
N.A. Beissen	Cand. Phys.-Mat. Sci., Ass. Professor, Dulaty University
R.S. Turysbek	Dr. Phil. Sciences, Professor, L.N.Gumilev ENU
S.O. Kulbarak	Dr. Phil. Sciences, Professor, Dulaty University
S.T. Duisenbaeva	Cand. tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University
S.U. Baktorazov	Cand. Hist. Sci., Professor, Dulaty University
Sh.T. Turdalieva -	Cand. Psy. Sci., Associate Professor, Dulaty University
Z.T. Abdulkarimova	Candidate of Law, Associate Professor, Dulaty University

Главный редактор
Бекбасаров Исабай Исакович
д.т.н., профессор, Таразский региональный университетим. М.Х. Дулати

Редакционная коллегия:

А. Гульбиниене	PhD, Литва
Александрос Кехэгиас	PhD , Греция
Алламбергенова Перхан Кудайбергеновна	к. ф. н., доцент, Узбекистан
Вайдотас Казукаускас	PhD, профессор, Литва
Готфрид Томас	PhD, Германия
Дэниел Дэвидсон Сноу	PhD, АКШ
Елизова Елена Ивановна	к. п. н., доцент, Россия
Ирина Сметанска	PhD, Германия
Кано Хименем Пабло Антонио	PhD, Испания
Крейчи Ондрей	PhD, Чехия
Мартинек Павел	PhD, Чехия
Матсумото Коджи	д. м. н., профессор, Япония
Мирзаев Шухрат Шавкатович	к. ю.н., доцент, Узбекистан
Михаил Васильевич Дяденко	канд.техн. наук, доцент, Беларусь;
Октай Кутай	PhD, профессор, Турция
Орхан Сойлемез	PhD, профессор, Турция
Петр Степанович Пойта	д-ртехн. наук, профессор, Беларусь
Райхани	PhD, Индонезия
Селами Федакар	Phd, профессор , Турция
Сийка Чавдарова-Костова	PhD, Республика Болгария
Скоробогатова Наталья Владимировна	кандидат психологических наук, доцент, Россия
Сулайманова Рахат Токтогуловна	PhD, профессор,Кыргизстан
Ткаченко И.М.	Доктор физико-математических наук, профессор, Испания
Торткулбаева Турсынай Абдигазиевна	PhD, доцент, Каракалпакстан
Угур Бозкурт	PhD, Турция
Файкус Мартин	PhD, Чехия
Филютина Т.Н.	Кандидат педагогических наук, профессор, Россия
Хелена Хнилицирова	Phd, доцент, Чехия
Элдер Тейшейра Гомиш	PhD,профессор, Португалия
Энвер Капаган	PhD, Турция
А.А. Кабдушев	PhD, Dulaty University
А.А. Сагындыков	д-р техн.наук, профессор, Dulaty University
А.Б. Бекенова	канд.юр.наук, доцент, Dulaty University
А.Б. Мынбаева	канд.техн.наук, доцент, Dulaty University
А.К. Кудабаева	канд.техн.наук, доцент, Dulaty University
А.О. Жатканбаева	PhD, доцент, Dulaty University
Б.Ж. Унайбаев	д-р техн.наук,профессор, Экибастуз
Г.Б. Джумабекова	PhD, доцент, Dulaty University
Г.Б. Исабекова	PhD, Dulaty University
З.Т. Абдукаримова	канд.юр.наук, доцент, Dulaty University
И.С. Бровко	д-р техн.наук, профессор, Ауезов Университет
Л.Н. Есмаханова	PhD, Dulaty University
М.Б. Муратбеков	д-р физ-мат.наук, профессор, Dulaty University
Н.А. Бейсен	канд.физ.-мат.наук, ассоц. профессор, Dulaty University
Р.С.Тұрысбек	д-р фил.наук, профессор, ЕНУ им. Л.Н.Гумилева
С.О. Кулбарак	д-р фил.наук, профессор, Dulaty University
С.Т. Дүйсенбаева	канд.техн.наук, доцент, Dulaty University
С.У. Бакторазов	канд.ист.наук, профессор, Dulaty University
Ш.Т. Турдалиева	канд.псх.наук, доцент,Dulaty University

МАЗМҰНЫ • CONTENTS • СОДЕРЖАНИЕ

ФИЛОЛОГИЯ ФЫЛЫМДАРЫ • PHILOLOGICAL SCIENCES • ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Сөйлемез О., Атеш Ө.Ф.

Мехмет Акиф Ерсой мен Абай Құнанбаевтың өлеңдеріне салыстырмалы көзқарас 7

Тажибаева А.Б.

Эссе жазу стратегиясы мен тактикасы 13

Омаркулова Л.К.

Конференцияда баяндама жасаудың ерекшеліктері 18

Молдабаева А.А.

Дәстүрлер мен құндылықтар: қоғамның қалыптасуына және жеке тұлғаның дамуына әсері 24

Құламанова З.А., Жанкулов Т., Бектлеуова Г.

Фразеологиялық бірліктердің көркем мәтіндегі қолданысы 32

M.Yu. Shingareva

Satisfaction of teachers and students with the implementation of digital educational resources for learning English 40

ПЕДАГОГИКА ФЫЛЫМДАРЫ • PEDAGOGICAL SCIENCES • ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Махашова П.М., Буйембаева Ш.Б.

Студенттердің креативтілігін қалыптастырудагы практикалық сабактардың ерекшеліктері 47

Джакубакынов Б.Б., Толегенұлы Н.

Мектепте «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнін оқытудың өзекті мәселелері 54

Сүлейменов О.Ә., Джылышбаев Д.Б.

Дене жаттыгуларының білімгерлердің дене қабілетінің дамуына әсері 64

Ерханова С.Б., Атқан Д.М., Нурумова Б.Б., Тусупбекова Г.А.

Қазақстанның жалпы білім беретін мектептеріндегі инклузивті биологиялық білім беруді бағалау 69

Дүйсенбеков Е.Б., Керимбаева Р.К.

Окушылардың педагогикалық мамандыққа қызығушылығын қалыптастырудың теориялық негіздері 81

Бейсенбекова Г.Б., Нұрсайт А.Т., Манашова Г.Н., Буртибаева А.К.

Инклузивті білім беру жағдайында ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың тұлғалық сапаларын қалыптастыру 90

Didar Z.D., Zhumadilova A.S.

Competence-based approach to communication problems 97

Cano-Jiménez P.A., Hermosín-Mojeda M.J.

Attention, interest, desire and action model applied to education field through the image, question and answer methodology 105

Бақдәuletұлы А., Машан Т.Т.

Химия пәнін оқытуда интербелсенді әдістерді қолдану 115

**ПСИХОЛОГИЯ • ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ
ФЫЛЫМДАРЫ • НАУКИ • PSYCHOLOGICAL
SCIENCES**

Токсанбаева Н.К.

Психологические направления развития особенностей профессионального общения в процессе совместной деятельности.....	1 2 2
Khitruk V.V., Tileubayeva M.S.	
Development of methods of psychological support for students with special educational needs....	1 3 1
Оспанбаева М.П., Оралымбетова Г.Ү.	
Психологиялық қатынас теориясы аясында тұлғааралық қақтығыстарды шешуді зерттеу....	1 3 9

**ӘЛЕУМЕТТИК-
ГУМАНИТАРЛЫҚ • СОЦИАЛЬНО-
ФЫЛЫМДАРЫ • ГУМАНИТАРНЫЕ • SOCIAL SCIENCES
НАУКИ AND HUMANITIES**

Иманбаев А.А., Омирзакова Д.Д.

Отчаяние как источник творческой деятельности	1 4 9
Ранова Г.К.	
Анализ понятия политических ценностей и изучение политических ценностей казахстанцев	1 5 6
Козырева А.А., Мукаева А.М.	
Разработка фирменного стиля для компании «Compass».....	1 6 1
Әбыраимжанов К.Т., Таурбекова А.С., Фейзулдаева С.А., Кыстаубаева Б.К.	
Развитие творческих способностей будущих учителей начальных классов через исследовательские компетенции.....	1 7 0
Шолпанқұлова Қ.А.	
Мемлекет және қоғам қайраткері – Нәзір Төрекұлов.....	1 7 7
Ералиева Л.Н.	
Алаштың ардакты ұлы – Смағұл Сәдуақасов.....	1 8 5

**ЭКОНОМИКАЛЫҚ-
ЭКОЛОГИЯЛЫҚ • ЭКОНОМИКО-
ФЫЛЫМДАР • ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ • ECONOMICS AND
НАУКИ • ENVIRONMENTAL SCIENCES**

Topbas A., Oktay K.

Casting a digital spell: how social media influencers shape destination marketing.....	1 9 1
Кенжебаева М.Т.	
Қазақстанда шағын бизнесті несиелендірудің перспективалық бағыты ретінде	
микроқаржыландыруды жетілдіру әдістері.....	1 9 9
Наренова А.Н., Байтиленова Е.С., Амирова Г.К., Амалбекова Г.Е.	
Өнірдегі инновациялық даму және оның кәсіпкерлікке әсері.....	2 0 8
Рысколова Ж.О.	
Бәсекелестік саясат және экспортқа бағдарланған өнімді дамыту.....	2 1 9

ЖАРАТЫЛЫСТАНУ • **ЕСТЕСТВЕННЫЕ** • **NATURAL**
ҒЫЛЫМДАРЫ • **НАУКИ** • **SCIENCES**

Құрманбай А.Б., Мухтаров А.К.

Алкалоидтарды тазалау және бөліп алу..... 227

Жумадилова А.К., Жапарова С.Б., Жамбыл В.Г.

Экологиялық білім беруді дамытудың алғы шарттары..... 235

Бижигитов Т., Мадалиева Э.

Молекулалардың активациялық энергиясын сипаттайтын физикалық параметрлерге тәуелділігін зерттеу әдістері..... 242

Бимұрат Ж.

Орауыштағы магнит өрісін зерттеу әдісі..... 249

ТЕХНИКАЛЫҚ • **ТЕХНИЧЕСКИЕ** • **TECHNICAL**
ҒЫЛЫМДАР • **НАУКИ** • **SCIENCES**

Кулманова С.Ж.

Дисперсті орталардың оптикалық қасиеттері..... 256

Малибеков А.К., Джакияев Д.К., Джакияев Б.Д.

О базовых инструментариях национальной системы квалификаций республики казахстан в отрасли водного хозяйства..... 262

Тіркеу күөлігі: № KZ43VPY00028452 (23.09.2022 ж.)
Басуға қол қойылған күн 30.03.24. Форматы 70×180/16.
Шартты баспа табағы 24,34. Тираж 300 дана. Тапсырыс 122.

Редакция мекен-жайы: 080012, Тараз қаласы, Төле би даңғылы, 60
Тел.: 8 7262 45-35-10.
<http://journals.dulaty.kz>
E-mail: khabarshy@dulaty.kz

Свидетельство о регистрации № KZ43VPY00028452 (23.09.2022 г.)
Подписано в печать 30.03.24. Формат 70×180/16.
Усл. печ. л. 24,34. Тираж 300 экз. Заявка 122.

Адрес редакции: 080012, г. Тараз, пр. Толеби, 60,
Тел.: 8 7262 45-35-10
<http://journals.dulaty.kz>
E-mail: khabarshy@dulaty.kz

Registration certificate № KZ43VPY00028452 (23.09.2022).
Signed in print 30.03.24. Form 70×180/16.
Cond.print.sh. 24.34.Edition 300 copies. Application 122.

Editorial address: 080012, Taraz, Tole bi str., 60.
Tel.: 8 7262 45-35-10.
<http://journals.dulaty.kz>
E-mail: khabarshy@dulaty.kz